

Перспективи провайдингу органічної продукції сільськогосподарських підприємств Житомирської області

К.М. Кашук, аспірант
Житомирський національний агроекологічний університет

Низький рівень техніко-технологічного розвитку більшості сільськогосподарських товаровиробників створює об'єктивні передумови широкого впровадження як радикальних, так і поліпшуючих інновацій. Безумовно, що напрями і масштаби інновацій, які будуть використовуватись, в першу чергу, визначаються фінансовими можливостями господарюючих суб'єктів та строками окупності конкретних інноваційно-інвестиційних проєктів.

В умовах, що склалися, для активізації процесу відтворення в національному АПК недостатньо поліпшуючих (удосконалюючих) інновацій. Пріоритетними повинні бути базові (радикальні) інновації, які забезпечують перехід сільського господарства на новий технологічний уклад (п'ятий та частково шостий). При цьому інноваційна діяльність повинна здійснюватись на системній основі, тобто необхідною є синхронність реалізації інновацій як по вертикалі, так і горизонталі. Сьогодні інноваційна активність аграрного сектора економіки Житомирської області має концентруватися в нових інтегрованих інноваційних структурах (з переважанням приватних інвестицій), дослідних та племінних господарствах (з переважанням державних та власних інвестиційних ресурсів), передових підприємств, які зберегли економічний потенціал в період кризи.

На наш погляд, підвищення інноваційної активності господарюючих суб'єктів АПК Житомирської області можливе за умови реалізації декількох напрямів їх інноваційного розвитку: впровадження товарних (продуктових), технологічних, ресурсних, організаційно-економічних та соціально-економічних інновацій. При цьому слід відмітити, що такий поділ за напрямками носить умовний характер, оскільки різні заходи в рамках окремих напрямів інноваційного розвитку взаємопов'язані між собою. Очевидно, що особливої уваги з точки зору державної підтримки заслуговують радикальні інновації, які потребують значного об'єму інвестицій та характеризуються найвищими інноваційними та інвестиційними ризиками.

Радикальні технологічні інновації пов'язані з впровадженням нових для підприємства технологій вирощування сільськогосподарських культур або систем обробки ґрунтів, а також з

використанням інноваційних технологій зберігання виробленої продукції. Так, все більшої популярності в області набувають технології „нульового” обробітку ґрунтів, технології „точного” землеробства, системи паралельного водіння сільськогосподарської техніки та диференційоване (координатне) добрив та засобів захисту рослин, яке базується на GPS-навігації, комп’ютеризація зрошувальних систем, біотехнології тощо.

Якщо розглядати можливості використання радикальних товарних інновацій, то необхідно відмітити, що поява нових продуктів в аграрній секторі трапляється доволі рідко, оскільки асортимент продукції, що виробляється, вже склався під впливом природнокліматичних та ринкових умов господарювання та ресурсних можливостей переробної промисловості конкретної зони. Разом з тим, будь-який господарюючий суб’єкт може розпочати виробництво нового для себе виду сільськогосподарської продукції. Так, наприклад, відбувається зростання числа сільськогосподарських підприємств, які вирощують органічні культури, деякі види нетрадиційних для області культур. Проте для більшості сільськогосподарських товаровиробників характерне використання поліпшуючих інновацій, які пов’язані з підвищенням якості та покращенням споживчих властивостей виробленої продукції.

З метою поширення застосування радикальних інновацій у формі вирощування органічної продукції сільськогосподарськими виробництва вбачаємо за доцільне застосувати модель інноваційного провайдингу. Розробка оптимальних економічно доцільних моделей практичного впровадження принципів і методів органічного землеробства з врахуванням ґрунту, клімату, площ, набору культур та технічних можливостей сільськогосподарських підприємств є предметом досліджень наукових установ Житомирської області [1, с. 5]. Провайдером органічної продукції пропонуємо обрати Міжнародну громадську асоціацію учасників біовиробництва «БЮЛан Україна». Ця неприбуткова громадська організація об’єднує зусилля гравців ринку органічного виробництва, а також зацікавлених осіб, з метою сприяння його подальшого розвитку в Україні.

Пріоритетним напрямками діяльності асоціації «БЮЛан Україна» є: створення мережі виробників та формування внутрішнього ринку органічної продукції; розробку законодавчої та нормативно-правової бази для органічного виробництва; гарантування якості органічної продукції шляхом її сертифікації та стандартизації; впровадження окремого курсу з органічного виробництва у

навчальних програмах спеціалізованих освітніх закладів; підвищення громадської екологічної свідомості [2].

Сьогодні Асоціація «БІОЛан Україна» діє як одна з регіональних платформ для обміну інформацією з інноваційних технологій органічного виробництва, їхнього ефективного застосування. Діючи як провайдер, асоціація допоможе сільськогосподарським підприємствам, які ініціюють інноваційні проекти, налагодити зв'язки та провести переговори з партнерами та іншими залученими структурами. Ці партнери можуть бути з політичного та ринкового середовища, а також відповідних сільськогосподарських наукових установ, які можуть допомогти керівникам сільськогосподарських підприємств зорієнтуватися щодо освоєння вітчизняного ринку та зміцнення позицій на відповідних сегментах зарубіжних ринків.

Виробники органічної продукції в особі провайдера отримують партнера для співпраці та взаємодії протягом наступного інноваційного циклу. Сільськогосподарські товаровиробники часто недостатньо компетентні в інноваціях через брак інформації про ринок інноваційної продукції. Крім того, вони не володіють достатніми навичками для управління інноваційним проектом. Парадигма досліджень, які спричинені попитом, передбачає перехід від простого трансферу технологій до надання більш широкого спектру комунікаційних та консультативних послуг посередниками інноваційного ринку.

Список використаної літератури

1. А.О. Олексієнко Впровадження принципів і методів органічного землеробства як стратегічний напрямок розвитку фермерських господарств Кіровоградської області [електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/52.pdf](http://kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/52.pdf).
2. Сайт компанії «БІОЛан Україна» [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.biolan.org.ua/uk/news/?newsid=120>.